

Seznam příloh

Příloha č. 1: Expertní dotazník

Příloha č. 2: Vyplněný dotazník poslancem Janem Klánem ze dne 6. 4. 2016

Příloha č. 3: Vyplněný dotazník poslancem Jeronýmem Tejcem ze dne 29. 4. 2016

Příloha č. 4: Legislativní proces v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky
(graf)

Příloha č. 1 – Expertní dotazník

Dobrý den,

Jsem studentem Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Studuji obor Veřejná a sociální politika, magisterský stupeň. Pro účely své diplomové práce bych potřeboval zodpovědět níže uvedené otázky. Ve své diplomové práci se zabývám procesem tvorby zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě.

Budu velmi rád za poskytnuté odpovědi, jakékoli poznatky či názory na danou problematiku. Míru podrobnosti odpovědí nechávám na Vašem zvážení.

Děkuji Vám mnohokrát za věnovaný čas,
s pozdravem,

Bc. Jakub Tkadlčík.

1. Jaké faktory přiměly politické spektrum, aby se začalo zabývat zákonem o státní službě?
2. Jak byste charakterizoval/a průběh projednávání zákona o státní službě? Proč si to myslíte?
3. Bez kterých aktérů by se proces tvorby zákona o státní službě neobešel?
4. Považujete současnou podobu zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě za kvalitní, odpovídající požadavkům Evropské komise? Proč si to myslíte?
5. Jaký je podle vašeho názoru největší nedostatek zákona o státní službě?

1. Jaké faktory přiměly politické spektrum, aby se začalo zabývat zákonem o státní službě?

Faktory byly vesměs tři. Prvním faktorem byl tlak prezidenta Miloše Zemana, který jasně řekl, že pokud se v PS nezačne projednávat zákon o státní službě do konce roku 2013, tak nebude jmenovat novou vládu vzešlou z voleb. Druhým faktorem byl tlak samotné EU, která hrozila, že nám bez účinného zákona o státní službě pozastaví čerpání dotací. Konečně třetím faktorem byl fakt, že od roku 2002 existoval zákon o státní službě, ale nikdy nenabyl účinnosti a jeho účinnost byla právě odložena do konce roku 2014 a tohoto zákona se všichni děsili. Takže dle mého názoru byl největším tlakem prezident Miloš Zeman a poté Evropská unie. Zákon č.108/2002 by některým nevadil, ale musel by se novelizovat. Proto se sáhlo k novému návrhu.

2. Jak byste charakterizoval/a průběh projednávání zákona o státní službě? Proč si to myslíte?

Průběh byl velice složitý a to již od prvního předložení, kdy to byl jen poslanecký návrh zákona, který jsem nazval cárem papíru. Takto důležitá materie měla být vládním návrhem. Jenže se pořád někam spěchalo. Navíc se tvořil komplexní pozměňovací návrh k poslaneckému návrhu zákona, což považuji za velice chaotické a nesmyslné. V průběhu roku 2014 se však vynořilo několik problémů, kdy přijetí nového zákona o státní službě blokovala pravicová opozice, která často používala vyděračskou taktiku co má v zákoně být a co ne. Jablkem sváru bylo generální ředitelství státní služby. Od něj se pod tlakem pravicové opozice upustilo a přešlo se na model, kdy je sekce náměstka pro státní službu pod ministerstvem vnitra, takže se o moc velké odpolitizování nejedná. Dále došlo k zakonzervování státní správy na několik let a to do roku 2017, kdy se opět konají volby do PS.

3. Bez kterých aktérů by se proces tvorby zákona o státní službě neobešel?

Zcela jistě by se neobešel bez zástupců politických stran zastoupených v PS po volbách v roce 2013, protože ty měly velké slovo na tom, aby zákon prošel. KSČM zákon kritizovala od samého počátku, protože je v něm mnoho výjimek – například na koho se zákon vztahuje a na koho ne. To se uvádí v paragrafu 2. Nedávno se tento problém ukázal na postavení šéfky ERÚ, kdy se na ni zapomnělo. Další nesoulady jsou například u SÚJB a dalších subjektů státní správy, jak je vymezuje kompetenční zákon.

Zcela jistě by se neobešel bez Senátu a prezidenta ČR. Zákon byl totiž vetován a musel být PS prohlášen. V neposlední řadě byly významným aktérem rovněž ministerstva a další ústřední orgány státní správy, jakož i neziskové organizace.

4. Považujete současnou podobu zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě za kvalitní, odpovídající požadavkům Evropské komise? Proč si to myslíte?

Za kvalitní ji nepovažuji. Dle mého názoru byl kvalitnější zákon z roku 2002, ale jeho přijetí (účinnost) nikomu nevyhovovala, protože by po volbách již nemohlo docházet k velkým obměnám na ústředních orgánech státní správy, kdy nová koalice vždy dosazovala své „kamarády“. V EU se zákon obhájil a to i přes to, že původně měl být postaven na principu generálního ředitelství. Zároveň se ukazuje, že mnohá ministerstva vyměnila mnoho lidí těsně před nabytím účinnosti zákona o státní službě – například problém na MŽP se SIŽP, kdy byl její ředitel jmenován v prosinci 2014 a nová výběrová řízení podle služebního zákona měla probíhat od ledna 2015. Zákon byl tvořen dle mého názoru narychlo, formou poslaneckého návrhu.

5. Jaký je podle vašeho názoru největší nedostatek zákona o státní službě?

Nedostatek spatřuji ve velkém množství výjimek – například výjimka z předpokladu vzdělání, dále nejasnost na koho se služební zákon vztahuje, jaké má dopady, zda došlo k odpolitizování státní správy? Existence politických náměstků – proč dva a ne jeden? Je stále hodně neznámých, ale Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj vždy jednou za půl roku tento stav monitoruje. Výše uvedené nedostatky zákona mě vedly k tomu, abych KSČM doporučil se u zákona zdržovat. Odůvodnění bylo jasné – jsme pro odpolitizování státní správy, ale předložený návrh zákona přináší spíše více zmatku a nejasností, než abychom zákon mohli podpořit.

Příloha č. 3 – Vyplněný dotazník poslancem Jeronýmem Tejcem ze dne 29. 4. 2016

1. Jaké faktory přiměly politické spektrum, aby se začalo zabývat zákonem o státní službě?

Důležitým faktorem byla jednak snaha o naplnění požadavku orgánů EU, tedy zákonná úprava efektivní a odpolitizované veřejné správy, která byla jednou z podmínek čerpání prostředků z Evropských fondů. Druhým podstatným důvodem pro přijetí zákona byla snaha stabilizovat personální situaci ve státní správě a přispět tím k jejímu kvalitnějšímu výkonu, který byl často poznamenán vysokou fluktuací a subjektivním výběrem vedoucích pracovníků.

2. Jak byste charakterizoval/a průběh projednávání zákona o státní službě? Proč si to myslíte?

Jednání komplikovala odlišná pozice koaličních a opozičních stran a rozdílný pohled na to, do jaké míry má politická moc (ministr či vláda) mít vliv na odměňování a výběr vedoucích úředníků. Spory se vedly také o to, zda jediným politickým zástupcem má být ministr a jeho kabinet, či má existovat funkce politického náměstka a zda tento náměstek má mít právo řídit určitou část ministerstva či nikoliv.

3. Bez kterých aktérů by se proces tvorby zákona o státní službě neobešel?

Zákon by bylo velmi složité připravit v tak rozsáhlé revizi zákona z r. 2003 bez podpory a spolupráce Odboru vládní legislativy Úřadu vlády ČR a Ministerstva vnitra ČR.

4. Považujete současnou podobu zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě za kvalitní, odpovídající požadavkům Evropské komise? Proč si to myslíte?

Domnívám se, že současná úprava vyhovuje požadavkům EK.

5. Jaký je podle vašeho názoru největší nedostatek zákona o státní službě?

Rizikem a možným nedostatkem mohou být vysoké kvalifikační požadavky na určité specifické vedoucí pozice a současně nemožnost vybrat na takovou pozici osobu stojící mimo státní službu. V případě SÚJB se při snaze udržet vysokou kvalifikaci velmi úzkého okruhu odborníků ukazuje jako velmi problematické dodržení požadavků na tarifní platy.

Příloha č. 4 – Legislativní proces v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky

LEGISLATIVNÍ PROCES

V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

